

OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA BO'LAJAK JISMONIY TARBIYA O'QITUVCHILARINING KASBIY KOMPETENTLIGINI TAKOMILLASHTIRISH

Mavliyanov Baxrom Sangirovich –

katta oqituvchi, Jizzax davlat pedagogika universiteti

Islamov Sardor Baxadirovich–

Jizzax davlat pedagogika universiteti 3-kurs talabasi

Annotatsiya: Mazkur maqolada oliy ta'lim muassasalarida bo'lajak jismoniy tarbiya o'qituvchilarining kasbiy kompetentligini takomillashtirish masalasi yoritilgan. Kasbiy kompetentlik tushunchasi va uning tarkibiy qismlari, jumladan, pedagogik, sport fanlari bo'yicha nazariy va amaliy bilimlar, tibbiyot va gigiyena asoslari, kommunikativ qobiliyatlar hamda innovatsion texnologiyalardan foydalanish ko'nikmalari muhokama qilinadi. Shuningdek, kasbiy kompetentligini oshirishning samarali usullari, jumladan, nazariy va amaliy tayyorgarlik, innovatsion ta'lim texnologiyalaridan foydalanish, amaliy tajribani oshirish, ijtimoiy va psixologik tayyorgarlik hamda xalqaro tajribani o'rganish muhimligi ta'kidlangan. Maqolada bo'lajak jismoniy tarbiya o'qituvchilarining kasbiy mahoratini oshirishga qaratilgan tavsiyalar berilgan.

Kalit so'zlar: jismoniy tarbiya, kasbiy kompetentlik, pedagogik mahorat, innovatsion texnologiyalar, amaliy tajriba, ijtimoiy va psixologik tayyorgarlik, xalqaro tajriba.

Kirish Oliy ta'lim muassasalarida jismoniy tarbiya o'qituvchilarining kasbiy kompetentligini takomillashtirish dolzarb masalalardan biri hisoblanadi. Jismoniy tarbiya nafaqat insonning jismoniy holatini yaxshilash, balki uning ijtimoiy moslashuvi va psixologik barqarorligini ta'minlashda ham muhim rol o'ynaydi. Shunday ekan, bo'lajak jismoniy tarbiya o'qituvchilarining kasbiy

malakasini oshirish zamonaviy pedagogika, sport va psixologiya yutuqlari asosida amalga oshirilishi lozim.

Kasbiy kompetentlik bu - mutaxassisning o'z kasbiga oid bilim, ko'nikma va malakalarga ega bo'lishi, ularni amaliyotda samarali qo'llay olish qobiliyatidir. Jismoniy tarbiya o'qituvchilari uchun kasbiy kompetentlik quyidagi jihatlarni o'z ichiga oladi:

- Pedagogik va metodik bilimlar;
- Sport fanlari bo'yicha nazariy va amaliy bilimlar;
- Tibbiyot va gigiyena asoslari;
- Kommunikativ qobiliyatlar;
- Innovatsion texnologiyalardan foydalanish ko'nikmalari.

Kasbiy kompetentligini oshirish yo'llarini quyidagicha ta'riflash mumkin:

1. Nazariy va amaliy tayyorgarlikni oshirish

- Jismoniy tarbiya nazariyasi va metodikasi bo'yicha chuqur bilim berish.
- Sport mashg'ulotlarini samarali tashkil etish bo'yicha amaliy darslarni ko'paytirish.

2. Innovatsion ta'lim texnologiyalaridan foydalanish

- Interfaol ta'lim metodlarini keng joriy etish.
- Axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish.

3. Amaliy tajribani oshirish

- Talabalarni maktab va sport markazlarida amaliyot o'tashga jalb etish.
- Ustoz-shogird tizimini rivojlantirish.

4. Ijtimoiy va psixologik tayyorgarlik

- Muloqot va psixologik moslashuv ko'nikmalarini rivojlantirish.
- Jismoniy tarbiya darslarida motivatsiyani oshirish usullarini o'rganish.

5. Xalqaro tajribani o'rganish

- Chet el tajribalarini o'rganish va ularni mahalliy sharoitga moslashtirish.
- Xalqaro konferensiya va seminarlarda ishtirok etish.

Xulosa Bo'lajak jismoniy tarbiya o'qituvchilarining kasbiy kompetentligini takomillashtirish uchun nazariy va amaliy bilimlarni oshirish, innovatsion texnologiyalardan foydalanish, amaliy tajribani rivojlantirish hamda psixologik va ijtimoiy tayyorgarlikka e'tibor qaratish zarur. Zamonaviy pedagogik yondashuvlardan foydalangan holda, ta'lim jarayonini yanada samarali tashkil etish mumkin. Natijada, yosh avlodning jismoniy tarbiya sohasida bilim va ko'nikmalarini yanada rivojlantirishga erishiladi.

Adabiyotlar:

1. Axmedov A. Jismoniy tarbiya nazariyasi va metodikasi. – Toshkent: O'zbekiston milliy ensiklopediyasi, 2020.
2. Hasanov B. Pedagogik innovatsiyalar va jismoniy tarbiya. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2019.
3. Karimov R. Sport pedagogikasi asoslari. – Toshkent: Sharq, 2018.
4. Umarov D. Jismoniy tarbiya va sport psixologiyasi. – Toshkent: Yangi asr avlodi, 2021.
5. Xoliqov M. Kasbiy kompetentlik va pedagogik mahorat. – Toshkent: Innovatsiya ziyo, 2022.